

Sygn. akt V CZ 35/11

POSTANOWIENIE

Dnia 21 lipca 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marta Romańska

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa M. K.

przeciwko InterRisk Towarzystwu Ubezpieczeń S. A. Vienna Insurance Group
w Warszawie

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 21 lipca 2011 r.,

zażalenia sędziego M. D. na postanowienie Sądu Okręgowego

z dnia 18 lutego 2011 r.,

odrzuca zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 26 stycznia 2011 r. Sąd Okręgowy, przy rozpoznawaniu apelacji obu stron od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 12 sierpnia 2010 r., wytknął - na podstawie art. 40 § 1 u.s.p. - Sądowi Rejonowemu w /.../ oczywistą obrazę przepisów postępowania polegającą na naruszeniu art. 321 § 1 k.p.c. oraz art. 100 k.p.c.

Zażalenie na to postanowienie złożył sędzia Sądu Rejonowego M. D., jednoosobowo orzekający w rozpoznawanej sprawie.

Postanowieniem z dnia 18 lutego 2011 r. Sąd Okręgowy odrzucił zażalenie, jako niedopuszczalne (art. 370 k.p.c. w związku z art. 394¹ k.p.c.).

Postanowienie powyższe zostało zaskarżone zażaleniem przez SSR M. D., który zakwestionował przyjętą niemożność merytorycznej i formalnej obrony sędziów przed dotkliwymi skutkami wytyku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kwalifikacja prawna wytyku przewidzianego w art. 40 § 1 u.s.p. oraz zastosowanie procedury z nim związanej budzi różne wątpliwości. W wyroku z dnia 15 stycznia 2009 r., K 45/07 (OTK-A 2009, nr 1, poz. 3) Trybunał Konstytucyjny uznał, że art. 40 § 1 u.s.p. w zakresie, w jakim nie zapewnia członkowi składu orzekającego prawa złożenia wyjaśnień do wytkniętego sądowi uchybienia, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji. Odnosząc się do tego orzeczenia, Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 2 grudnia 2010 r., I CSK 111/10 (niepubl.) stwierdził, że Trybunał Konstytucyjny nie uchylił art. 40 § 1 u.s.p., ale dał impuls dla ustawodawcy do podjęcia odpowiedniej inicjatywy ustawodawczej, stwarzającej wskazane gwarancje dla sędziów.

Udzielenie wytyku w trybie art. 40 § 1 u.s.p. następuje - według Trybunału - w swoistym postępowaniu (*sui generis*), niebędącym postępowaniem nadzorczym ani też nadzorem judykacyjnym. W piśmiennictwie akcentowany jest pogląd, że powyższe postępowanie stanowi formę pośrednią między nadzorem judykacyjnym a nadzorem administracyjnym i jest instrumentem kontroli przestrzegania prawa służącym umocnieniu prawa.

Udzielenie wytyku Sądowi Rejonowemu nastąpiło przy rozpoznawaniu apelacji w sprawie cywilnej, jednakże postępowania związanego z wydaniem jego nie można potraktować jako sprawy cywilnej w rozumieniu art. 1 k.c. oraz art. 1 i 2 k.p.c. Ani Sąd Rejonowy, ani Sędzia rozpoznający sprawę nie byli stroną postępowania cywilnego, tylko organem orzecznym (członkiem tego organu). W postępowaniu związanym z wydaniem wytyku w trybie art. 40 § 1 u.s.p. nie mają ponadto zastosowania przepisy Kodeksu postępowania cywilnego (zob. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2009 r., I CNP 59/09, niepubl.).

Również art. 394¹ k.p.c. nie daje uprawnienia do wniesienia zażalenia przez SSR M. D. Należało w konsekwencji odrzucić zażalenie jako niedopuszczalne (art. 370 k.p.c w związku z art. 394¹ k.p.c., art. 398²¹ k.p.c. i 391 § 1 k.p.c.).